

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان

نشانی: تهران: میدان فاطمی، خیابان بهرام‌مصری، پلاک ۲۲ • تلفن:۵۴۰ و ۸۸۹۳۶۲۷۰ • نمابر: ۸۸۹۲۵۴۶۷

تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۴۴۰۱۹۸۰۵ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸

توزیع: موسسه مطبوعاتی نشرگستر امروز نوین • تلفن: ۰۹۳۸۵۲۲۱۰۱۶ • چاپ: صمیم

شترق

پنجشنبه ۲ بهمن ۱۴۰۴ • ۲ شعبان ۱۴۴۷ • ۲۲ ژانویه ۲۰۲۶ • سال بیستودوم • شماره ۵۳۱۱ • ۸ صفحه

اذان ظهرتهران ۱۲:۰۶ • اذان مغرب ۱۷:۴۱ • اذان صبح فردا ۵:۴۲ • طلوع آفتاب ۷:۱۰

www.sharghdaily.com

aparat:tasvirshargh

Telegram:SharghDaily

youtube:sharghdaily

twitter:sharghdaily

instagram:sharghdaily1

روستای آلکونده، از توابع بخش مرکزی شهرستان نکا در استان مازندران ایران است که قرار بود روزی در آن یکی از بزرگ‌ترین بیمارستان‌های شهرستان نکا به نام ولیعصر احداث شود اما به‌داز کلنگ‌زنی و پیشرفت ۴۰ درصدی این بنا طی چهار سال، به دلایل نامعلومی هیچ‌وقت این پروژه به اتمام نرسید.عکس: مصطفی شانچی، ایسنا

برای تعدادی سینماگر پرونده تشکیل شد

طی روزهای گذشته در شبکه‌های اجتماعی یا در اعتراضات حضور داشتند، برخی از حقوق دانان در گفت‌وگو با رسانه‌ها معتقدند چنین مطالبه‌ای و اجابت چنین مطالبه‌ای منطبق بر موازین قانونی و شرعی نیست: «چراکه اولاً اگر شخصی دیگران را به اعتراض یا درگیری یا آشوب تحریک کند، چنین تحریکی باید صریح و مستقیم باشد. ثانیاً از نظر شرعی و حقوقی بدون هیچ تردیدی مسئولیت با مباشر است و نه با سبب. از نگاه عالمان و آشنایان به فقه و حقوق، زمانی که سبب و مباشر جمع شوند، اصل تحمیل مسئولیت بر مباشر است.» از نظر حقوق دانان در حقیقت نوشتن یک متن یا قراردادن یک استوری در فضای مجازی که به صورت کلی تاییدکننده اعتراض یا آشوب باشد، نمی‌تواند به‌عنوان تحریک مستقیم مطرح شود. به عبارت دیگر، تنها زمانی می‌توان شخص را معاون در ایجاد خسارت دانست که مستقیماً به شخص خاصی یا به افراد خاصی گفته باشد که فلان ساختمان یا فلان خودرو را آتش زنید و تخریب کنید.

این در حالی است که کارشناسان رسانه‌هایی مانند صداوسیما معتقدند در ماده ۱ و ۱ و ۲ و ۴ قانون «تشدید مجازات جاسوسی و همکاری با رژیم صهیونیستی و کشورهای متخاصم علیه امنیت و منافع ملی» بحث صادره اموال آمده است. در مواد مختلف این قانون که ششم مهر امسال تصویب و ۲۲ مهر منتشر شده، آمده است: «هرگونه اقدام عملیاتی برای رژیم صهیونیستی یا دولت‌های متخاصم از جمله دولت ایالات متحده آمریکا یا دیگر رژیم‌ها و گروه‌های متخاصم یا برای هریک از عوامل وابسته به آنها برخلاف امنیت کشور مستوجب مصادره همه اموال با رعایت قسمت اخیر تبصره (۵) ماده (۱۹) قانون مجازات

در روزهای گذشته ماجرای مصادره اموال برخی از حامیان اعتراض‌ها و همچنین احضار سینماگران از سوی دادستانی مطرح شده است. به گزارش تسنیم دادستانی تهران از تشکیل پرونده قضائی برای ۱۰ سینماگر خبر داده است. در متن گزارش تسنیم آمده است: «دادستانی تهران ضمن تشکیل پرونده علیه «محرکین حوادث تروریستی اخیر در سطح کشور»، برای تعدادی از چهره‌های حاضر در حوادث اخیر، پرونده قضائی تشکیل داده و اموال تعدادی از متهمان را توقیف کرده است». همچنین در بخش دیگری از خبر تسنیم آمده است: «بین پرونده‌های قضائی تشکیل‌شده، اسم ۶۰ کافه هم به چشم می‌خورد که با فراخوان هجدهم و نوزدهم دی‌ماه به صورت مستقیم و غیرمستقیم همراهی کرده و از آن حمایت کرده‌اند».

پیش‌تر اعلام شده بود اموال صاحب یکی از کافه‌های مشهور تهران قرار است توقیف شود، اما بنا بر این گزارش، او تنها فرد نیست. طبق گزارش تسنیم «در پرونده‌های تشکیل‌شده علیه افراد و مجموعه‌ها، اموال تعدادی از این چهره‌ها توقیف شده است. نکته مهم در این موضوع این است که در بررسی‌های اولیه قضائی، قضات به این نتیجه رسیده‌اند که مورد حمایتی بعضی متهمان از فراخوان اخیر به شکلی بوده است که متهم درصورتی‌که به محکومیت برسد، باید بخشی از خسارات وارده‌شده به اموال خصوصی و عمومی را پرداخت کند و این موضوع در دستور کار قرار گرفته است.»

این سخنان در حالی است که در روزهای گذشته، اخباری منتشر می‌شود درباره اینکه برخی خبرگزاری‌ها و یکی از نمایندگان مجلس از دستگاه قضائی مطالبه مصادره اموال افراد را می‌کنند، افرادی که

یادداشت

شوک‌های ناگهانی

وابعاد حقوقی حمایت از کسب‌وکارهای نونهال

تصمیمات کلان اقتصادی، هنگامی که با عجله و بدون رعایت الزامات قانونی اتخاذ

می‌شوند، راتر از پیامدهای مالی، به تعهدات حقوقی دولت آسیب می‌زنند. اجرای ناگهانی اصلاحات قیمتی و نادیده‌گرفتن پیامدهای امنیتی-اقتصادی هم‌زمان، نشان‌دهنده ضعف مفرد در تحلیل ریسک یکپارچه نهادهای نظارتی است. دراین‌میان کسب‌وکارهای نونهال (استارت‌آپ‌ها و نوآوران) به دلیل اتکا به پیش‌بینی‌پذیری، بزرگ‌ترین قربانی این سیاست‌ها شده‌اند.

۱. **تضاد با اصول بنیادین قانون اساسی و اعتماد مشروع:** - اجرای سیاست‌های شوک‌آور، مستقیماً اصول بنیادین حکمرانی را نقض می‌کند: نقض اصل حمایت از توسعه اقتصادی (اصل ۴۳)، تصمیمات یکپاره‌ای که منجر به ورشکستگی کسب‌وکارهای نونهال و افزایش بیکاری می‌شود، آزادی‌های اقتصادی را تحت سایه قانون محدود می‌کند؛ چراکه توان عملیاتی فعالان اقتصادی را سلب می‌کند. - اصل اعتماد مشروع و پیش‌بینی‌پذیری: دولت موظف است با ثبات رویه، به فعالان اقتصادی اطمینان دهد که قواعد بازی ناگهان تغییر نخواهند کرد. تغییر یکپاره هزینه‌ها بدون تمهیدات جبرانی، نقض آشکار این اعتماد است و زمینه‌ساز دعاوی حقوقی بر پایه مسئولیت دولت خواهد بود.

- نقض اصل تناسب: هنگامی که افزایش ناگهانی هزینه‌ها موجب نابودی کامل یک کسب‌وکار نونهال می‌شود، این اقدام از دایره «تناسب» خارج شده و به نوعی سلب مالکیت غیرمستقیم تلقی می‌شود.

۲. **شکست نهادی در وظیفه پیشگیری و طراحی سناریوی جایگزین:** ضعف ساختاری دولت زمانی آشکارتر می‌شود که اجرای سیاست‌های اقتصادی حساس، با ریسک‌های امنیتی-اقتصادی هم‌زمان شود؛ مانند قطعی یا اختلال در اینترنت، نهادهای نظارتی موظف بودند همه ریسک‌های احتمالی ناشی از اجرای سیاست‌های کلان را پیش‌بینی کنند. نادیده‌گرفتن این هم‌پوشانی، مستقیماً به نقض وظیفه مراقبت معقول دولت منجر می‌شود. وظیفه دولت در این زمینه شامل موارد زیر بود:

- پیش‌بینی ریسک زیرساختی: انتظار می‌رفت در دوران اجرای سیاست‌های پرنوسان، احتمال اعمال محدودیت‌های ارتباطی افزایش یابد.
- طراحی مکانیسم‌های تداوم کسب‌وکار: دولت موظف بود برای حفظ حیات اقتصادی بخش‌های حیاتی مانند دیجیتال، راهکارهای جایگزین طراحی

تصمیمات کلان اقتصادی،

هنگامی که با عجله و بدون

رعایت الزامات قانونی اتخاذ

می‌شوند، راتر از پیامدهای مالی، به تعهدات حقوقی دولت آسیب می‌زنند. اجرای ناگهانی اصلاحات قیمتی و نادیده‌گرفتن پیامدهای امنیتی-اقتصادی هم‌زمان، نشان‌دهنده ضعف مفرد در تحلیل ریسک یکپارچه نهادهای نظارتی است. دراین‌میان کسب‌وکارهای نونهال (استارت‌آپ‌ها و نوآوران) به دلیل اتکا به پیش‌بینی‌پذیری، بزرگ‌ترین قربانی این سیاست‌ها شده‌اند.

۱. **تضاد با اصول بنیادین قانون اساسی و اعتماد**

مشروع: - اجرای سیاست‌های شوک‌آور، مستقیماً اصول بنیادین حکمرانی را نقض می‌کند: نقض اصل حمایت از توسعه اقتصادی (اصل ۴۳)، تصمیمات یکپاره‌ای که منجر به ورشکستگی کسب‌وکارهای نونهال و افزایش بیکاری می‌شود، آزادی‌های اقتصادی را تحت سایه قانون محدود می‌کند؛ چراکه توان عملیاتی فعالان اقتصادی را سلب می‌کند.

- اصل اعتماد مشروع و پیش‌بینی‌پذیری: دولت موظف است با ثبات رویه، به فعالان اقتصادی اطمینان دهد که قواعد بازی ناگهان تغییر نخواهند کرد. تغییر یکپاره هزینه‌ها بدون تمهیدات جبرانی، نقض آشکار این اعتماد است و زمینه‌ساز دعاوی حقوقی بر پایه مسئولیت دولت خواهد بود.

- نقض اصل تناسب: هنگامی که افزایش ناگهانی هزینه‌ها موجب نابودی کامل یک کسب‌وکار نونهال می‌شود، این اقدام از دایره «تناسب» خارج شده و به نوعی سلب مالکیت غیرمستقیم تلقی می‌شود.

۲. **شکست نهادی در وظیفه پیشگیری و طراحی سناریوی جایگزین:** ضعف ساختاری دولت زمانی آشکارتر می‌شود که اجرای سیاست‌های اقتصادی حساس، با ریسک‌های امنیتی-اقتصادی هم‌زمان شود؛ مانند قطعی یا اختلال در اینترنت، نهادهای نظارتی موظف بودند همه ریسک‌های احتمالی ناشی از اجرای سیاست‌های کلان را پیش‌بینی کنند. نادیده‌گرفتن این هم‌پوشانی، مستقیماً به نقض وظیفه مراقبت معقول دولت منجر می‌شود. وظیفه دولت در این زمینه شامل موارد زیر بود:

- پیش‌بینی ریسک زیرساختی: انتظار می‌رفت در دوران اجرای سیاست‌های پرنوسان، احتمال اعمال محدودیت‌های ارتباطی افزایش یابد.
- طراحی مکانیسم‌های تداوم کسب‌وکار: دولت موظف بود برای حفظ حیات اقتصادی بخش‌های حیاتی مانند دیجیتال، راهکارهای جایگزین طراحی

حقوق خوانی

قطع اینترنت ومسئولیت حاکمیت در جبران خسارت

محسن بهرانی

وکیل

به هر دلیلی تصمیم می‌گیرند که اینترنت را بدون اعلام قبلی قطع کنند و به تبع این اقدام، هزاران صاحب کسب‌وکار متحمل ضرر و زیان مالی می‌شوند. آیا این ضرر و زیان باید جبران شود یا چنین آسیب مالی، هیچ مسئولی ندارد؟

از نظر حقوقی، این اقدام نقض آشکار «مالکیت» شهروندان است و قطع اینترنت باعث «عدم‌النفع» مسلم برخی شهروندان شده و مصداق روشن «اضرار به غیر» است. قاعده اتلاف مستند ضمان حکومت است؛ این ضرر باید جبران شود.

ممکن است گفته شود اقدام حکومت، ناشی از ضرورت بوده است و در قالب «اضطرار» توجیه‌پذیر است اما اولاً اضطرار امری استثنائی است «الضرورات تقدر بقدرها» و نقض مالکیت شهروندان باید به صورت محدود و تنها در موقعیت خاص صورت بگیرد و نمی‌توان با این ادعا به نقض مالکیت استمرار بخشید و باید در اسرع وقت به رفع آن اقدام کرد.

ثانیاً از نظر حقوقی و شرعی اقدام اضطراری تنها «مسئولیت کیفری» را منتفی می‌سازد اما «مسئولیت مدنی» را منتفی نمی‌کند و حکومت نمی‌تواند به استناد اضطراری بودن موقعیت، از مسئولیت مدنی و جبران خسارت‌های ناشی از قطع اینترنت شانه خالی کند. این جبران خسارت شرعاً و قانوناً ضروری است. این برائت بعد از کارشناسی می‌تواند در دو قالب محقق شود؛ یا به صورت مالی اقدام به پرداخت کنند یا در قالب «تهاتر» صاحبان کسب‌وکار را از مالیات به میزان خسارت معاف کنند.

@vahdatiha

charityvahdat.ir

#این_خانه_اگر_سبز_است_امید_شمايید

وحدت

حرفه آموزی و شبانه روزی

حساب تجارت: ۳ ۶ ۹ ۲ ۶ ۳ ۱ ۷

کارت تجارت: ۵۸۵۹۸۳۷۰۰۵۲۳۴۸۶

آدرس: پاسداران، خیابان شهید اخوان (انتهای بوستان دوم)، بعد از متروی زین الدین، خیابان شهید افشاری یا ساقدوش، کوچه بوستان دهم شرقی، پلاک ۳ و ۱۱

تلفن: ۲۲۹۴۲۱۳۲ – ۲۲۹۴۷۰۱۴

شماره ثبت: ۲۲۹۱